Preventie en handhavingsplan Alcohol gemeente Overbetuwe 2021 - 2024

September 2020

Inhoudsopgave

1. Inleiding…… 3

2. Kaders en doelstellingen…… 5
   2.1 Wettelijke kaders…….. 5
   2.2 Gemeentelijke kaders……. 6

3. Handhaving……. 7

4. Doelstellingen en bijbehorende activiteiten…… 9
   4.1 Doelstellingen…… 9
   4.2 Activiteiten…… 11

5. Financiën……... 13

6. Planning……. 14

1. Inleiding

Iedereen weet het, (overmatig) alcoholgebruik is schadelijk voor de gezondheid. Voor de ontwikkeling van minderjarigen zijn de negatieve gevolgen van alcoholgebruik zeer schadelijk. Overmatig alcoholgebruik heeft invloed op de hersenen, die tot het 25e levensjaar nog volop in ontwikkeling zijn. In de puberjaren zorgt alcoholgebruik voor aantasting van de prefrontale cortex wat leer- en concentratie problemen veroorzaakt. Sinds 2014 is het voor minderjarigen verboden om alcohol te kopen of dit bij zich te hebben in de openbare ruimte. Ook is het verboden om alcohol te verkopen aan minderjarigen, dit geldt voor alle mogelijke verkooppunten van alcohol[1].

Alcohol heeft niet alleen schadelijke gevolgen voor de gezondheid van de persoon zelf. Problematisch alcoholgebruik[2] zorgt ook voor negatieve gevolgen voor de omgeving. Denk hierbij aan productiviteitsverlies op het werk of op school, verkeersongevallen, ziekte en verslaving (en daarmee dus ook zorgkosten).

Gemeenten zijn op grond van artikel 43a van de Drank- en Horecawet (hierna: DHW) verplicht om een preventie- en handhavingsplan alcohol vast te stellen. In dit plan moet worden beschreven hoe invulling wordt gegeven aan preventie en de toezichts- en handhavingstaak in het kader van de DHW, door het benoemen van doelstellingen, preventieve acties, handhavingsacties en te behalen resultaten. Dit plan is expliciet gericht op het terugdringen van alcoholgebruik door minderjarigen.

Het alcohol gebruik van minderjarigen in Overbetuwe is de afgelopen jaren vrijwel stabiel gebleven. De cijfers uit de Integrale Jeugdmonitor van de VGGM laten zien dat het alcoholgebruik in Overbetuwe weliswaar iets hoger is dan de andere gemeenten in de regio, maar nog altijd lager dan het landelijke gemiddelde. Ruim een derde van de jongeren tussen 12 en 19 jaar heeft in de vier weken voor het onderzoek alcohol gedronken. Ruim een kwart van deze jongeren geeft aan meer dan 5 glazen op een avond te hebben gedronken.[3]
De evaluatie van het vorige preventie- en handhavingsplan toonde aan dat de gewenste resultaten nog niet zijn bereikt in het terugdringen van het alcoholgebruik onder minderjarigen in Overbetuwe. Deze doelstelling bleek tevens moeilijk meetbaar door gebrek aan cijfers die antwoord gaven op de exacte formulering van de doelstelling. De acties uit het huidige plan zijn daarom zo opgesteld dat na uitvoering te onderbouwen is of de bijbehorende doelstellingen wel of niet behaald zijn. Tevens is de keuze gemaakt dat het huidige plan zich richt op acties die zorgen voor:

1) gezamenlijk draagvlak en verantwoordelijkheid in de samenleving en
2) het werken aan een structurele daling van het alcoholgebruik onder minderjarigen..

Samenwerking op de gebieden bewustwording, preventie, handhaving en communicatie zijn hierbij van belang en vormen daarom de basis van dit plan.

De aanbevelingen uit de evaluatie van het vorige plan zijn in dit plan en in de geplande uitvoering ervan overgenomen.
Het is een integraal opgezet plan geworden, waarbij met de diverse collega's die betrokken zijn bij de uitvoering is afgestemd. Daarmee is het ook een samenhangend plan geworden. Daarnaast is het duidelijk waar de financiële middelen aan besteed worden. Er is budget om de

[1] Vastgelegd in de Drank- en Horecawet
[2] Wij zien alcoholgebruik door minderjarigen altijd als problematisch
[3] Integrale Jeugdmonitor 2019 VGGM (bevat cijfers over 2018)

geplande acties daadwerkelijk uit te voeren. Verder staat voor halverwege de looptijd een tussentijdse evaluatie gepland, waardoor kan worden bijgestuurd als de doelstellingen niet voldoende worden gehaald.
Achteraan dit plan staat een uitgewerkte planning, waardoor het voor iedereen duidelijk is welke acties wanneer moeten worden uitgevoerd en moeten worden herhaald. Dit helpt om overzicht te bewaren en te verifiëren of alle acties ook conform de planning zijn uitgevoerd.

Dit preventie- en handhavingsplan hangt onder drie beleidsplannen: het beleidsplan Sociaal Domein, het handhavingsplan en de nota gezondheidsbeleid. Alle drie deze beleidsplannen worden het komende halfjaar vernieuwd. De koppeling met dit preventie- en handhavingsplan alcohol zal dan ook in deze beleidsplannen gelegd worden. De doelen en acties uit deze plannen sluiten op elkaar aan en in de uitvoering worden deze waar mogelijk aan elkaar gekoppeld.

De drugspreventie onder jongeren (waaronder ook Lachgas) wordt verder uitgewerkt in het Integrale veiligheidsplan en de gezondheidsnota. Ook wordt het verbod op het gebruik van Lachgas geregeld in de APV. De externe partners die betrokken zijn bij de uitvoering van de preventie op het alcoholgebruik, zijn ook betrokken bij de preventie op het drugsgebruik. Dit wordt dus in samenhang opgepakt door de boa's, Iriszorg, jongerenwerk, etc.

Een gezonde leefstijl is in essentie een verantwoordelijkheid van onze inwoners zelf. De sociale omgangsnormen bepalen vaak of jongeren alcohol drinken voor hun 18e verjaardag. Inzet op preventie bij de ouders, scholen en sportclubs is daarom van belang, zodat zij mee werken aan het veranderen van de sociale omgangsnormen. Zij dienen er al het mogelijke aan te doen om er voor te zorgen dat kinderen vóór hun 18e geen alcohol drinken. Ook niet een beetje en ook niet thuis onder het motto: dan kunnen we het in de gaten houden.

De algemene boodschap aan jongeren en hun ouders/opvoeders is dan ook:

'Alcohol drinken voor de 18 jarige leeftijd is gewoon slecht,
waar en hoe weinig ook'.

2. Kaders

Bij de inzet op preventie en handhaving van het alcoholgebruik onder minderjarigen heeft de gemeente zich te houden aan een aantal wettelijke kaders. Daarnaast is het belangrijk om het beleid af te stemmen op andere beleidsterreinen die hieraan raken, zoals sportbeleid, gezondheidsbeleid en onderwijsbeleid.

2.1 Wettelijke kaders

Drank- en Horecawet
Per 1 januari 2013 is het toezicht op de DHW van de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) overgedragen aan de gemeente. Op 1 januari 2014 is de leeftijd waarop alcohol mag worden gekocht verhoogd van 16 jaar naar 18 jaar.
De DHW richt zich op drie zaken:
1) het effectief tegengaan van schadelijk alcoholgebruik onder jongeren,
2) het terugdringen van alcohol gerelateerde verstoring van de openbare orde
3) het terugdringen van de administratieve lasten.
Toezicht en handhaving door de gemeente is noodzakelijk om deze doelstellingen te behalen. Preventie, toezicht en handhaving zijn hierbij onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Alcoholwet
Naar aanleiding van een evaluatie van de DHW zijn voorstellen gedaan voor een wijziging van de DHW in een nieuwe Alcoholwet. Het is niet duidelijk hoe de Alcoholwet er precies uit gaat zien en wanneer deze in werking zal treden, omdat de wet nog moet worden aangeboden aan de Tweede Kamer en behandeling in het parlement dus nog plaats moet vinden. Wanneer er een wetswijziging komt, dan zal worden gekeken of dit van invloed is op de doelen, acties en resultaten uit dit plan. Indien nodig wordt een gewijzigde versie aan de gemeenteraad voorgelegd.

Nationaal Preventieakkoord.
Het Nationaal Preventieakkoord[4] dateert van het najaar van 2018 en is een initiatief van de regering. Het richt zich op roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik. Het beschrijft een aantal doelstellingen die in 2040 behaald moeten zijn. Voor wat betreft het problematisch alcoholgebruik zijn voor dit preventie- en handhavingsplan de elementen van belang die minderjarigen betreffen. Daarover zijn de volgende doelstellingen opgenomen in het Nationaal Preventieakkoord:

- het aantal scholieren dat ooit alcohol heeft gedronken daalt van 45% naar maximaal 25%.
- de bewustwording over drinkgedrag en het effect op de gezondheid van alcoholgebruik is sterk vergroot. In 2040 kent 80% van de Nederlanders (12+) de mogelijke gezondheidseffecten zoals leverschade, hersenschade en verschillende vormen van kanker.
- In 2040 biedt minimaal 80% van de sportverenigingen met de eigen kantine/accommodatie een gezonde sportomgeving, in 2025 is dit minimaal 50%. Deze kantines hebben een expliciet alcoholbeleid.

[4] https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gezondheid-en-preventie/documenten/convenanten/2018/11/23/nationaal-preventieakkoord

- Vanaf 2020 zijn er langs sportvelden van amateurclubs geen reclameborden voor alcoholhoudende dranken meer toegestaan.

De beschreven acties in dit plan sluiten aan op deze genoemde doelstellingen uit het Nationaal Preventieakkoord. Hiervoor is uiteraard een goed overleg en samenwerking nodig met diverse partners die ook een rol en verantwoordelijkheid hebben om deze doelstellingen te behalen, met name de scholen en (sport)verenigingen met een kantine.

2.2 Gemeentelijke kaders

Preventie en handhaving van het alcoholgebruik door minderjarigen raakt verschillende beleidsterreinen van de gemeente. In het beleidsplan Sociaal Domein gaat het onder ander over de zorg voor en het welzijn van de jeugd in Overbetuwe. In de nota gezondheidsbeleid komt de gezondheid van de jeugd ook aan bod, waarbij onder andere het voorkomen van alcoholgebruik wordt genoemd als taak voor de gemeente. Er moet wettelijk een koppeling gemaakt worden tussen de nota gezondheidsbeleid en het preventie- en handhavingsplan alcohol. Dit zal in de nota gezondheidsbeleid van 2021 vastgelegd worden, zodat de twee plannen parallel gaan lopen zoals de bedoeling is.
Als laatste raakt het ook het integrale veiligheids- en handhavingsbeleid. Het toezicht en de handhaving op het verbod van verkoop aan minderjarigen valt onder de verantwoordelijkheid van Vergunningverlening, Handhaving en Toezicht.

De gemeenten Lingewaard en Overbetuwe trekken waar wenselijk en mogelijk samen op bij het opstellen en uitvoeren van dit preventie- en handhavingsplan. Dit houdt in dat de doelstellingen gelijkluidend geformuleerd zijn, dat waar mogelijk gezamenlijk met partners gesproken wordt en dat de handhaving acties op elkaar afstemt indien nodig.

Een van de plaatsen waarvan landelijk bekend is dat minderjarigen er gemakkelijker alcohol kunnen kopen, zijn sportkantines. In het sportbeleid en het overleg met de lokale sportverenigingen is er aandacht voor de verkoop van alcohol aan minderjarigen. De doelstellingen uit het Nationaal Preventieakkoord zijn hierbij leidend. Het bredere sportbeleid van de gemeente en de doelstellingen uit dit plan, zijn met elkaar in overeenstemming.
Daarnaast is het noodzakelijk om alle verkooppunten van alcohol te controleren op hun naleving van de wet. Nergens mag alcohol verkocht worden aan minderjarigen.

De GGD doet jaarlijks onderzoek naar diverse onderwerpen die met gezondheid te maken hebben en bevragen daarvoor ook jongeren. Naar het alcoholgebruik van jongeren wordt daarbij ook gevraagd. De resultaten van deze onderzoeken zullen worden gebruikt om een beeld te krijgen van het alcoholgebruik onder minderjarigen en daarmee om te beoordelen of de acties uit dit plan het gewenste effect hebben.

De middelbare scholen in de gemeenten Overbetuwe en Lingewaard vallen gedeeltelijk onder dezelfde overkoepelende organisaties. Daarbij bezoeken leerlingen uit de ene gemeente regelmatig een school in de andere gemeente. Scholen hebben dagelijks contact met de doelgroep en ook een directe toegang tot hun ouders. Hiermee kan voor een deel van de voorlichting aan jongeren en hun ouders gebruik gemaakt worden van de infrastructuur van de scholen. Jaarlijks worden er reeds voorlichtingsavonden georganiseerd voor ouders, waarbij onder andere de schadelijke effecten van alcoholgebruik onder scholieren aan bod komt.

3. Handhaving

Het maken van plannen en afspraken betreft met name het deel preventie van het preventie- en handhavingsplan. Handhaving is een belangrijk middel om controle uit te oefenen op die plannen en afspraken en bij te kunnen sturen waar nodig.

Gemeenten stellen jaarlijks een Handhavingsuitvoeringsprogramma (hierna: HUP) op. Hierin wordt beschreven hoeveel tijd beschikbaar is voor welke handhavingstaak, gebaseerd op een inschatting van de risico's die aan de handhavingstaken zijn verbonden. Controle op alcoholgebruik door en alcoholverkoop aan minderjarigen krijgt hierin een hoge prioriteit.

Plaatsen die worden gecontroleerd op de verkoop aan minderjarigen zijn evenementen, commerciële verkooppunten (Cafés, Supermarkten, Slijterijen en Snackbars) en para-commerciële verkooppunten (Dorpshuizen en Sportkantines).
De controles worden onaangekondigd uitgevoerd door de Buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's). Het streven is om de plaatsen waar minderjarigen alcohol zouden kunnen kopen in Lingewaard en Overbetuwe jaarlijks te controleren.
Er zijn verschillende typen controles die worden uitgevoerd door de Boa's.

Basiscontroles De boa's controleren bij de verkooppunten of de vergunning actueel is, of deze aanwezig is, of de leidinggevende aanwezig is, of de leeftijdsgrensaanduiding bij de entree zichtbaar is aangebracht en of wordt voldaan aan de inrichtingseisen.

Leeftijdgrenscontroles Een leeftijdsgrenscontrole gaat over de verkoop van alcohol aan minderjarigen. De Boa kijkt of de verkoper netjes de leeftijd controleert van de persoon die alcohol wil kopen en weigert te verkopen als het een minderjarige betreft. Hierbij wordt gebruik gemaakt van mystery guests die nog minderjarig zijn, onder toezicht en verantwoordelijkheid van de Boa. De controles vinden plaats bij alle verkooppunten van alcohol en bij evenementen. Direct na de controle wordt de ondernemer met de uitkomst geconfronteerd. Bij naleving van de regel, ontvangt de ondernemer een compliment. Indien de regel niet wordt nageleefd, wordt hulp geboden om herhaling in de toekomst te voorkomen. Bij herhaling van de overtreding wordt een sanctie opgelegd, conform het "stappenplan overtredingen Drank- en Horecawet".

Controles bij evenementen Op basis van de jaarkalender wordt bepaald welke evenementen, die een vergunning hebben om alcohol te mogen schenken, worden gecontroleerd. De controle ziet op het schenken aan personen jonger dan 18 jaar en het doorschenken aan dronken personen.

Controle niet- vergunningplichtige bedrijven Deze controles vinden plaats bij o.a. supermarkten, cafetaria's, warenhuizen en kaaswinkels. Op grond van de DHW mogen deze bedrijven alleen zwak- alcoholische dranken verkopen.

Controle op de aanwezigheid van personen onder 18 jaar met alcohol Deze controle vindt plaats in alle voor publiek toegankelijke ruimten. Hierbij kan o.a. worden gedacht aan de openbare weg, parken, cafés, evenementen, portieken en parkeergarages.

Controle op indrinken openbare weg Tijdens deze controles wordt er gecontroleerd op het indrinken op hangplekken door jongeren (zowel onder als boven de 18 jaar). De nadruk ligt hierbij behalve op de leeftijd ook op de locaties in de verschillende dorpen, waar bekend is dat er vaak overlast veroorzaakt wordt.

Ter uitvoering van de handhavingstaken hebben de gemeenten het 'Stappenplan overtredingen Drank- en Horcawet' vastgesteld. Hierin staat beschreven welke oplopende sancties worden opgelegd bij herhaling van overtredingen.
Bij eerste overtredingen wordt een waarschuwing gegeven en de mogelijkheid tot herstel geboden. De volgende stap in het stappenplan wordt toegepast op het moment dat binnen twee jaar na een geconstateerde overtreding, de overtreding opnieuw wordt begaan. Indien binnen twee jaar na de eerste constatering geen nieuwe overtreding plaatsvindt, begint de horecaondernemer met een schone lei. Bij zeer ernstige overtredingen wordt direct een sanctie opgelegd.
Wanneer de boa constateert dat jongeren onder de 18 jaar alcoholhoudende drank bij zich hebben, worden zij hierop aangesproken en voor de keuze gesteld voor het ontvangen van een geldboete of doorgestuurd te worden naar Halt[5] voor een leerstraf.
De hoogte van de boetebedragen is vastgelegd in de bijlage behorend bij het Besluit bestuurlijke boete Drank- en Horecawet.

Rol van de politie
Het toezicht op de DHW ligt primair bij de gemeente. De politie heeft een signalerende rol en richt zich met name op misbruik of verstoring van de openbare orde. Tijdens reguliere controles/surveillances in de openbare ruimte houdt de politie een vinger aan de pols bij evenementen en controleert op het in bezit hebben van alcoholhoudende drank door jongeren. Er zal altijd afstemming plaatsvinden met de gemeente als er sprake is van misstanden ten aanzien van jongeren en alcoholhoudende drank. De aandachtslocaties worden integraal besproken en gezamenlijk bepaald in het jeugdgroepoverleg waar de volgende vier afdelingen en instanties aan deelnemen: Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH), Sociaal Domein, Jongerenwerk en Politie.

[5] Halt richt zich op het voorkomen en bestraffen van jeugdcriminaliteit. Zie: https://www.halt.nl/over-halt

4. Doelstellingen en bijbehorende activiteiten

4.1 Doelstellingen

In het beleidsplan Sociaal Domein wordt bij de doelstelling: “Inwoners voelen zich vitaal, iedereen telt en doet mee” ook de preventie van alcoholgebruik door minderjarigen genoemd. Problematisch alcoholgebruik druist tegen deze doelstelling in. Daarom is het belangrijk om hier als gemeente en als samenleving aandacht aan te besteden.
We hebben de ambitie om minimaal de landelijke doelstellingen uit het Nationale Preventieakkoord te behalen. Er wordt hiermee ingezet op preventieve activiteiten met een structurele impact.

Preventie kan gericht worden op de omgevingsfactoren van kinderen die een effect hebben op alcohol- en drugsgebruik. Deze omgevingsfactoren kunnen opgedeeld worden in vier domeinen; gezin, vrienden en leeftijdsgenoten, school en vrije tijd[6]. De opgestelde doelen zijn gekoppeld aan deze domeinen. Bij doel 1 gaat het over het gezin en vrienden. Bij doel 2 komen de andere domeinen aan bod.

Doel 1: Bewustwording en kennisvergroting creëren bij jongeren en ouders/verzorgers

Gezin
Alcoholgebruik van ouders/verzorgers in het bijzijn van hun kinderen heeft invloed op het alcohol gebruik van deze kinderen in de toekomst[7]. Kinderen die hun ouders/verzorgers zien drinken ontwikkelen een positievere verwachting over alcoholgebruik dan kinderen die hun ouders/verzorgers niet zien drinken. De positievere verwachting geeft een hogere kans op drinken op jongere leeftijd en bingedrinken bij jongeren. Voorbeeldgedrag van ouders/verzorgers heeft dus effect op kinderen, zelfs al op kinderen van een jonge leeftijd (ca. 2 jaar). Het is daarom belangrijk om ook preventie te richten op ouders/verzorgers door ze te informeren en bewust te maken van hun voorbeeldrol.

Deze bewustwording moet worden opgebouwd. Pas als ouders/verzorgers ervan overtuigd zijn dat alcohol slecht is voor minderjarigen, zullen zij actief gaan meewerken aan het behalen van de doelstellingen uit dit plan. Door de voorlichting aan zowel minderjarigen zelf, als de volwassenen om hen heen te blijven herhalen, zal de bewustwording zich langzaam maar zeker verspreiden. Hiervoor is een lange adem nodig maar zo zal op den duur het gewenste doel bereikt worden.

Vrienden en leeftijdsgenoten
Jongeren die hun vrienden en leeftijdsgenoten zien drinken hebben een grotere kans om zelf eerder alcohol te gaan drinken en later meer alcohol te gaan drinken. Als er binnen een groep wordt gebruikt komt iedereen in aanraking met alcohol en worden de jongeren door elkaar beïnvloed.

De doelstelling is dat alle inwoners met campagnes en voorlichtingen worden bereikt en weten dat alcohol schadelijk is voor kinderen en jongeren.

[6] Trimbos instituut
[7] Smit, K., Monshouwer, K. & van Leeuwen, L., “Factsheet: Zien drinken, doet drinken”, Trimbos instituut 2018

Doel 2: Scholen en verenigingen zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheid bij het voorkomen van alcoholgebruik door minderjarigen.

Naast ouders/verzorgers heeft ook de omgeving van jongeren een grote invloed op hun houding en gedrag. Scholen en (sport)verenigingen zijn hierin belangrijke spelers. Zij hebben te maken met jongeren en hebben een voorbeeld- en signaalfunctie waardoor ze een grote rol kunnen vervullen op het thema alcoholgebruik.

School

Alcoholpreventie voor jongeren in de schoolomgeving komt het meest voor. Uit internationaal onderzoek is gebleken dat alcoholinterventies in de schoolsetting effectief kunnen zijn bij het voorkomen of verminderen van alcoholgebruik bij jongeren[8]. Het is daarom belangrijk om samen met partners als het jongerenwerk, Halt, Iriszorg en scholen afspraken te maken over interventies.

De doelstelling is dat 80% van alle jongeren weet wat de schadelijke effecten zijn van alcohol op hun eigen gezondheid, omdat er op bijna alle scholen voorlichting over wordt gegeven.

Vrije tijd

Veel jongeren sporten in hun vrije tijd. Een gezonde sportomgeving is een van de vijf thema's in het nationale preventieakkoord. Sportverenigingen zijn, vanwege de sociale cohesie en het raakvlak dat sport heeft met het thema gezondheid, een goede setting om gezond gedrag te stimuleren. De gezonde sportomgeving moet een gezonde leefstijl van sporters stimuleren, waaronder alcoholgebruik. Het opnemen van beleid omtrent het schenken van alcohol, handhaving en regels door lokale sportverenigingen kan hierbij zeer helpend zijn.

De doelstelling is dat 75% van de sportverenigingen met eigen kantine over vier jaar een beleidsplan hebben over het schenken van alcohol dat is vastgesteld door de ALV en wordt uitgevoerd door alle barvrijwilligers, trainers en coaches.

Doel 3: Cijfers in beeld brengen

Om daadwerkelijk te zien of acties hun doel hebben bereikt is het belangrijk om cijfers ter onderbouwing beschikbaar te hebben. De Integrale Jeugdrapportage van de VGGM levert interessante informatie aan. Daarbij moet wel opgemerkt worden dat deze een doelgroep van 12 tot 19 jaar hanteert, dus inclusief de 18-jarigen. Informatie over alleen minderjarigen is helaas niet beschikbaar.

De doelstelling is dat de cijfers van de VGGM over gebruik van alcohol door minderjarigen in Overbetuwe een dalende lijn vertonen de komende vier jaar.

[8] Onrust, S.A., Otten, R., Lammers, J. & Smit, F. (2016). School-based programmes to reduce and prevent substance use in different age groups: What works for whom? Systematic review and meta-regression analysis. Clinical Psychology Review, 44(3), p. 45-59.

Doel 4: Naleving Drank- en horecawet
De uiteindelijke doelstelling is dat de DHW volledig wordt nageleefd. Dit houdt in dat er nergens in het openbaar alcohol wordt gedronken of verkocht aan minderjarigen. Hierop wordt toezicht gehouden door de Boa's van de gemeente en waar nodig handhavend opgetreden.
Dit is geen garantie dat minderjarigen geen alcohol meer drinken. Hun ouders of andere volwassenen kunnen de alcohol nog steeds aan ze geven.

De doelstelling is dat in 2024 de Boa's bij geen enkel verkooppunt van alcohol nog een overtreding constateren.

4.2 Activiteiten

Om de zes genoemde doelstellingen te behalen zijn acties nodig, anders komt er zeker niets van terecht. Alleen aandacht besteden aan preventie en voorlichting zonder te handhaven is niet effectief. Juist de combinatie van handhaving en preventie blijkt effectief[9]. Ook is samenwerking met andere betrokken partijen zoals Halt, Iriszorg, de scholen en het jongerenwerk hierbij noodzakelijk en meegenomen in de activiteiten.

Activiteiten bij doel 1: Bewustwording en kennisvergroting creëren bij jongeren en ouders/verzorgers

- Ouders van leerlingen in het voortgezet onderwijs ontvangen jaarlijks een uitnodiging voor een voorlichtingsbijeenkomst. Deze voorlichting kan zowel op school, op het gemeentehuis als bij een club of vereniging plaatsvinden. Deze voorlichtingen worden gegeven in samenwerking met een theatergroep (die helpt om de discussie op gang te krijgen), Iriszorg en Halt. Het onderwerp kan variëren tussen alcohol, drugs en (game)verslaving.
- Gemeente zorgt voor bewustwording en kennisvergroting van de (lange termijn) gevolgen van alcoholgebruik door:
  a. aandacht te schenken aan landelijke campagnes (zoalsNix18, Ik pas en 40 dagen geen druppel)
  b. andere organisaties te stimuleren om aandacht te schenken aan deze campagnes.

Activiteiten bij doel 2: Zorgen voor een gezamenlijke verantwoordelijkheid in samenleving o.a. bij scholen en (sport)verenigingen

- Op bijna alle scholen wordt aan de leerlingen voorlichting gegeven over de schadelijke effecten van alcohol. Hierbij wordt samenwerking gezocht met het jongerenwerk, Iriszorg en Halt.
- Minimaal 75% van de (sport)verenigingen met een kantine gaat in de komende 4 jaar actief aan de gang met alcoholbeleid. De gemeente stimuleert de verenigingen om hiermee aan de slag te gaan en om alle barvrijwilligers te scholen op verantwoord alcohol schenken en niet alleen het vereiste minimum aantal. Het NOCNSF heeft hiervoor een gratis online cursus beschikbaar gesteld.[10] Ook Iriszorg verzorgt cursussen hiervoor.

[7] Promotieonderzoek "Growing up getting drunk", Karen Schellemans 2013.
[10] https://nocnsf.nl/alcohol-en-sport

- De gemeente faciliteert uitwisseling tussen verenigingen over het opstellen van en het omgaan met alcoholbeleid.

Activiteiten bij doel 3: Cijfers in beeld brengen

- De VGGM brengt jaarlijks de Integrale Jeugdrapportage uit. Het percentage jongeren tussen de 12 en 19 jaar dat alcohol heeft gedronken daalt ten opzichte van vorige jaren. Dit zou een gevolg moeten zijn van de preventieve activiteiten behorend bij doel 1 en 2.

Activiteiten bij doel 4: Naleving Drank- en horecawet

- Alle verkooppunten van alcohol worden door de Boa's minimaal eenmaal per jaar gecontroleerd op hun vergunning en op de verkoop aan minderjarigen.
- Bij alle evenementen waarvoor een vergunning wordt gevraagd, wordt door de afdeling VTH met de aanvrager gesproken over de maatregelen over verkoop van alcohol aan minderjarigen te voorkomen.
- De naleving hiervan tijdens het evenement, wordt bij verschillende evenementen gecontroleerd door de Boa's, in overleg met de afdeling VTH.
- Minimaal 3 keer per jaar vindt de controle bij een evenement plaats door een gecombineerde controle met Boa's, Halt en de politie, met gebruik van bodycams.
- Alle BOA's zijn getraind in herkennen gedrag dat hoort bij middelengebruik.

De exacte invulling van deze activiteiten wordt jaarlijks vastgelegd in het Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP), zodat de Boa's deze controles kunnen inplannen naast hun andere werkzaamheden.

5. Financiën

Veel partijen die betrokken zijn bij de preventieve activiteiten, genoemd in dit plan, worden bekostigd via reguliere subsidie. De activiteiten uit dit plan, worden reeds vanuit die subsidies gedekt. Aanvullende kosten die gemaakt moeten worden zijn de volgende:

Thema-avonden voor ouders en leerlingen op middelbare scholen:	€ 15.000
Deelnemen aan landelijke campagnes:	€ 1.000
Organiseren van bijeenkomsten met sportverenigingen:	€ 1.000
Controles verkooppunten met mystery guests	€ 500
Drie controles bij evenementen met bodycams:	€ 500 +
Totaal	€ 18.000

6. Planning

2021 - 1e halfjaar
- Informatiecampagne aan alle sportverenigingen over alcoholbeleid
- Individuele gesprekken met deel sportverenigingen over alcoholbeleid
- Controles verkooppunten op vergunning en verkoop aan minderjarigen
- Overleg met scholen over voorlichting en thema-avonden
- Controles bij evenementen op verkoop aan minderjarigen

2021 - 2e halfjaar
- Individuele gesprekken met deel sportverenigingen over alcoholbeleid
- Herhalende controles verkooppunten op verkoop aan minderjarigen
- Controles bij evenementen met bodycams op drankgebruik minderjarigen
- Voorbereiding op deelname landelijke campagne in 2022
- Uitvoering voorlichting en thema-avonden op scholen
- Controles bij evenementen op verkoop aan minderjarigen

2022 - 1e halfjaar
- Bijeenkomst voor sportverenigingen om ervaringen m.b.t. alcohol uit te wisselen
- Deelname gemeente aan landelijke campagne
- Controles verkooppunten op vergunning en verkoop aan minderjarigen
- Overleg met scholen over voorlichting en thema-avonden
- Controles bij evenementen op verkoop aan minderjarigen

2022 - 2e halfjaar
- Tussenevaluatie opstellen en verbeterpunten voorstellen, waarbij ook de cijfers over alcoholgebruik door minderjarigen van de VGGM worden meegenomen.
- Individuele gesprekken met deel sportverenigingen over alcoholbeleid
- Herhalende controles verkooppunten op verkoop aan minderjarigen
- Controles bij evenementen met bodycams op drankgebruik minderjarigen
- Uitvoering voorlichting en thema-avonden op scholen
- Controles bij evenementen op verkoop aan minderjarigen

2023 - 1e halfjaar
- Bijeenkomst voor sportverenigingen om ervaringen m.b.t. alcohol uit te wisselen
- Controles verkooppunten op vergunning en verkoop aan minderjarigen
- Overleg met scholen over voorlichting en thema-avonden
- Controles bij evenementen op verkoop aan minderjarigen

2023 - 2e halfjaar
- Individuele gesprekken met deel sportverenigingen over alcoholbeleid
- Herhalende controles verkooppunten op verkoop aan minderjarigen
- Controles bij evenementen met bodycams op drankgebruik minderjarigen
- Uitvoering voorlichting en thema-avonden op scholen
- Voorbereiding op deelname landelijke campagne in 2024
- Controles bij evenementen op verkoop aan minderjarigen

2024 - 1e halfjaar
- Bijeenkomst voor sportverenigingen om ervaringen m.b.t. alcohol uit te wisselen
- Controles verkooppunten op vergunning en verkoop aan minderjarigen
- Overleg met scholen over voorlichting en thema-avonden
- Deelname gemeente aan landelijke campagne
- Controles bij evenementen op verkoop aan minderjarigen

2024 - 2e halfjaar
- Individuele gesprekken met deel sportverenigingen over alcoholbeleid
- Herhalende controles verkooppunten op verkoop aan minderjarigen
- Controles bij evenementen met bodycams op drankgebruik minderjarigen
- Uitvoering voorlichting en thema-avonden op scholen
- Controles bij evenementen op verkoop aan minderjarigen